

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง การสื่อสารภาพตัวแทนของคุกชายในภาพยนตร์ไทย : ศึกษากรณี ภาพยนตร์เรื่อง "น.ช.นักโทษชาย" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่าภาพยนตร์ไทยเรื่อง น.ช.นักโทษชาย สร้างภาพตัวแทนของคุกอย่างไร และผู้รับสารที่มีประสบการณ์ตรงกับผู้รับสารที่มีประสบการณ์ผ่านสื่อ ถอดรหัสภาพตัวแทนของคุกที่ผ่านสื่อภาพยนตร์ เหมือนหรือต่างกันอย่างไร และทำไมจึงเป็นเช่นนั้น โดยผู้วิจัยอาศัยแนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารและทฤษฎีว่าด้วยอำนาจของมิเชล ฟูโกต์ เป็นแกนหลักของการวิจัย และใช้วิธีการวิเคราะห์ตัวบท (textual analysis) ผสมผสานกับการ วิเคราะห์ผู้รับสาร (audience analysis)

ผลการวิจัยพบว่า ภาพตัวแทนของคุกแบ่งได้เป็น 9 ลักษณะ อันเป็นไปตามวาทกรรมหลักของการจัดระเบียบวินัย ตามหลักทฤษฎีทวินัย ดังนี้ 1. คุกเป็นแหล่งรวมคนที่กระทำความผิด 2. คุกเป็นสถานที่รวมของความเลวร้าย เช่น ยาเสพติด เป็นต้น 3. คุกเป็นพื้นที่ของพวกที่มีความคิดหรือพฤติกรรมที่แปลกไปจากกฎเกณฑ์ทางสังคม เช่น พวกวิกลจริต รักรวมเพศ เป็นต้น 4. คุกเป็นพื้นที่ในการฟื้นฟูพฤติกรรม 5. คุกเป็นพื้นที่ที่มีการจัดระเบียบวินัย 6. คุกเป็นพื้นที่ที่มีการใช้อำนาจ 7. คุกเป็นพื้นที่ที่ขาดอิสระภาพ 8. คุกเป็นพื้นที่ที่มีการต่อต้านอำนาจ และ 9. คุกเป็นพื้นที่ที่มีทั้งคนดีและคนเลวปะปนกัน

ทั้งนี้ในส่วนของกลยุทธ์ทางด้านภาษาที่ภาพยนตร์เรื่อง น.ช.นักโทษชาย ใช้ในการสร้างความสมจริง ได้แก่ 1. การใช้คนจริง ๆ เข้าไปแสดง 2. การสร้างตัวละครนักโทษแบบภาพสรุปเหมารวม (stereotype) 3. การใช้กลวิธีการนำเสนอเหตุการณ์ที่ปรากฏในภาพยนตร์ ซึ่งดูแล้วเสมือนจริง 4. การนำกลวิธีการสร้างมาจากสารคดี เรื่อง "คุก" ชีวิตในพันธนาการ และ 5. การใช้วิธีการจับภาพในรูปแบบต่าง ๆ เสมือนกล้องมีอำนาจในการสร้างความหมาย

ในส่วนของการวิเคราะห์ผู้รับสารที่มีประสบการณ์ตรง ได้แก่ พศดี (ผู้คุม) ในฐานะของผู้ใช้อำนาจ, นักโทษ ในฐานะของผู้ถูกใช้อำนาจ และผู้รับสารที่มีประสบการณ์ผ่านสื่อภาพยนตร์ พบว่า ผู้รับสารทุกกลุ่มจะมีการรับรู้ถึงนักโทษ โดยการมองผ่านสายตาของตัวละครเอกที่เป็นนักโทษชายออกไป ส่วนการตีความผู้รับสารที่มีประสบการณ์ตรง พศดี (ผู้คุม) ก็จะตีความตามประสบการณ์ตรงในฐานะของผู้ใช้อำนาจ, นักโทษ ก็จะตีความตามประสบการณ์ตรง ในฐานะของผู้ถูกใช้อำนาจ ส่วนผู้รับสารที่มีประสบการณ์ผ่านสื่อก็จะตีความตามที่ภาพยนตร์นำเสนอ และในส่วนของการสร้างความหมายทุกกลุ่มจะมีการสร้างความหมายตามวาทกรรมหลักของคุก คือ คุกเป็นพื้นที่ของการฟื้นฟูพฤติกรรม และคุกเป็นพื้นที่ที่มีการจัดระเบียบวินัยของคุก

Abstract

The objective of the research Communication and Representation of male prison: a case studies of the film "Nor Chor" how the film represented prison. How a person who received direct experience differs from a person who received information through the movie. The researcher is using ideas regarding communication and theories regarding authorities by Michel Foucault as a guideline and textual analysis combined with audience analysis.

From this research 9 characteristics were found to represent prison, according to corrections studies method, acts of disciplinary as following 1) Prison is the gathering place for wrongdoers 2) Prison is the gathering place for bad things such as narcotics. 3) Prison is the place where people who hold strange ideas and strange behaviors differing from normal standards in society such as insane people and deviants. , etc 4) Prison is a place of rehabilitation 5) Prison is the place where discipline is enforced 6) Prison is the place where strict conduct is used to act as control by authorities 7) Prison is the place where there is no freedom 8) Prison is the place where there is contempt towards the authorities 9) Prison is the place where both good man and bad man are mixed together.

Strategies used in the filming of "Nor Chor" to make the film more realistic are 1) Using real people 2) Creation of stereotypical prison characters 3) Presentation of episodes so that it looks like they are really happening 4) Production techniques borrowed from a documentary call "The Prison" (Life under the shackles) 5) Different techniques in shooting look like the camera is having power to produce meaning and make the shots and footage look true to life.

The findings from the analysis are that the people who have direct experience of prison life, namely, the guards who in force discipline on the prisoners and the prisoners who receive the discipline from the guards are the same as the findings on opinion of people who watched the film and had no direct experience of prison. This being that a prison is a place for rehabilitation and the discipline of prisoner to try and help them be productive people in society on there release.